

“Ma’naviyatning estetik asoslari” fanidan yakuniy savollar

2-Kurs (Magistratura)

- 1.Ma’naviyat tizimida estetik omillar
2. Ma’naviyatning estetik asoslari fani predmeti, asosiy yo‘nalishlari
- 3.Ma’naviyat-insonning, xalqning, jamiyatning, davlatning kuch-qudratidir.
- 4.Ma’naviyat-faqat inson uchun xos va uzluksiz harakatdagi jarayondir.
- 5.Ma’naviyat insonning ijtimoiy-madaniy mavjudot sifatidagi mohiyati:insonning mehr-muruvvat, adolat, to‘g‘rilik, sofdillik, vijdon, or-nomus, vatanparvarlik, go‘zallikni sevish, undan zavqlanish, yovuzlikka nafrat, iroda va shu kabi k‘plab asl insoniy hislatlari va fazilatlarining uzviy birlik, mushtaraklik kasb etgan majmui.
- 6.Ma’naviyatning estetik asoslarining shakllanish davrlaridan-qadimgi dunyo estetik qarashlari
- 7.Estetik tafakkurning paydo bo‘lishi, shakllanishi va taraqqiyot bosqichlarini o‘rganish-estetika tarixining asosiy maqsadi.
- 8.Sharq qadimgi dunyo estetikasining beshigi.
- 9.Samir (Shumer), Bobil va Misrda dastlabki estetik g‘oyalarining shakllanishi. 10.Markaziy Osiyo, Eron va Qadimgi Hindston mintaqalaridagi estetik qarashlar. 11.“Avesto”ning falsafiy-estetik mohiyati.
- 12.Islomgacha bo‘lgan davrdagi ma’naviyatini estetik rivojlanishi
- 13.Insoniyat tarixiy taraqqiyotining asosiy davri.1) Ibtidoiy jamiyat.2) Qadimgi dunyo.3) O‘rta asrlar.4) Yangi davr.
14. Arxeolog va paleontologlar.
- 15.Tosh asri, bronza asri, temir asri dep ibtidoiy jamoa va qadimgi dunyoning 3-bosqichga bo‘lib o‘rganilishi.
- 16.Islomgacha bo‘lgan ma’naviyat rivoji bosqichlari.
- 17.O‘rta asr Sharq ma’naviyatining estetik yo‘nalishlari
- 18.Umumjahon dinlarining paydo bo‘lishi va ularning san‘at bilan o‘zaro hamkorligi.

19.Sanʼat turlarining shakllanishi va taraqqiy etishda dinning ahamiyati.

20.Oʻrta asrlar musulmon Sharqi estetikasida mashshoyunlik va tabiiyunlik yoʻnalishlarining qaror topishi (Umar Hayyom, Forobiy, ibn Sino, Beruniy) va tasavvuf estetikasining vujudga kelishi (Fazzoliy, Rumiy).

21. Amir Temur va Temuriylar davri- oʻrta asrlar musulmon Sharqi sanʼati taraqqiyotining oltin davri sifatida: Navoiy, Jomiy, Bobur, Husayn Bayqaroning estetik qarashlari.

22.Amir Temur va Temuriylar davrida maʼnaviyat.

23.Maʼnaviy estetik yugʻonish XIV-XV asrlar maʼnaviyati tizimida ilmiy-falsafiy yoʻnalishlar bilan bir qatorda badiy-estetik tamoyillar ham keng tarkib topganligi. 24.Amir Temur maʼnaviyat haqidagi fikrlari va amalga oshirgan ishlari: meʼmorlik, hunarmandchilik, har xil sanʼatlarning bir-biriga oʻtishi.

25.Amir Temur va temuriylar Markaziy Osiyo maʼnaviyati taraqqiyotiga katta hissa qoshganligi.

26.Yangi davr estetikasi va maʼnaviyat

27.Yangi davrdagi maʼnaviyatning estetik qarashlari

28.Ovropa maʼrifatparvari estetikasi (Byork,Hyum, Didro).

29.XVIII asr oxiri XIX asr boshlaridagi Olmon mumtoz estetikasi jahon esetik ilmining yuksak bosqichi sifatida (Kant, Shiller, Fixte, Shelming, Hegel).

30.Ovropa estetikasida noratsional yoʻnalishining qaror topishi (Kikegaard, Shopenxauer, Nitsshe).

31.XIX asr oxiri XX asr boshlaridagi rus mumtoz estetikasi (L.Tolstoy, F.Dostoevskiy, Soloviyov).

32.Eng yangi davr estetikasi.

33.XVII-XX asrlarda Markaziy Osiyo xalqlari maʼnaviyatining estetik yoʻnalishlari

34.Turkistonda jadidchilik maʼrifiy-ijtimoiyharakatining vujudga kelishi.

35.Ziyolilar orasida maʼrifatchilik va estetik gʻoyalarining ommalashuvi.

36.Jadidchilikning mohiyatan axloqiy-estetik oqim ekanligi.

37.Furqat va Anbar otinning estetik qarashlari.

38.Behbudiy, Hamza va Ayniyning zamonaviy san'at turlari va janrlariga murojati. 39.Jadidlar teatrining vujudga kelishi.

40.So'z san'ati va teatr estetikasi.

41.Ma'naviyatda estetik ong va estetik faoliyat

42.Ma'naviyatda estetikaning qadriyatshunoslik tabiyati: ma'naviy estetik anglash (estetik ong) va uning asosiy unsurlari: estetik ihtiyoj va estetik munosabat, estetik baho va estetik ideal, estetik qarashlar va estetik nazariyalar, estetik did va tuyg'u. 43.Eстетik faoliyat mehnatning o'ziga xos turi sifatida.

44.Xalq ommaviy san'ati va dizayn.

45.Ma'naviyatda badiy ijod jarayoni va xususiyatlari

46.Badiy ijod ma'naviy estetik faoliyatining bir turi sifatida.

47.Badiy ijod jarayonining o'ziga xos xususiyatlari.

48.Badiy qobiliyat, iste'dod va daho.

49.San'atkorning jamiyatdagi o'rni.

50.San'atkor va zamon.

51.San'atkor va milliy g'oya.

52.San'atkor va mafkura.

53.O'zbekistonda milliy mustaqillik va ma'naviyat

54.Milliy istiqlol va ma'naviyat.

55. Milliy uyg'onish va milliy muassasalar faoliyatining yangi tashkil etilishi.

56.Mustaqillikni rivojlantirishning ma'naviy-axloqiy va estetikaviy negizlari.

57.Ma'naviyat millat va mamlakat taqdiri bilan bog'liq, insonning tabiyat va jamiyatga bo'lgan munosabati mezon.

Tayyorlagan:

dots. G.Saparova